

Gazdag István

Jahve kontra Manitou

2004

<http://www.antidogma.hu/node/9>

Az ősoket legyilkolták, az utódokat bekasztlizzák

Reáltörténelem

A dél-dakotai Pine Ridge indiánrezervátum egyik kis völgye mélyén, egy kietlen domb tetején szerény szürkemárvány sztélé – ez minden, ami manapság az amerikai történelem és az indián emlékezet egyik legsötétebb epizódjára, a Wounded Knee-i mészárlásra emlékeztet. A hivatalos amerikai történelem számára Wounded Knee csak egy egyszerű háborús cselekmény, egy „csata”, amely több mint 300 évnyi indián háborúk, valójában a világtörténelem legnagyobb tervszerű emberirtásának a végére tett pontot.

Az 1870-es évek elején, miután az Egyesült Államok elrabolta a sziú indiánok szent földjének számító Black Hillst, amelyre pedig az 1868-as Fort Laramie-i szerződésben elismerte az indiánok felségjogát, a sziú főnökök szembe szálltak népük maradékának erőszakos deportálásával és fegyvert ragadtak. Ismét csak háborús évek következtek, a „rézbőrűek” számára olyan dicsőséges epizódokkal, mint Custer tábornok csapatának legyőzése 1876-ban Little Big Hornnál, de a hideg, az éhség és a túlerő végül felmorzsolta az indián törzsek ellenállását, és számos sziú főnök, köztük Sitting Bull és Crazy Horse, a megadás mellett döntött. Az amerikai katonák ennek ellenére legyilkolták őket.

1890 december végén Big Foot főnök megpróbálta összegyűjteni a dél-dakotai indián törzseket. Elindult hát, hogy egyesítse népét Red Cloud csapataival. Csatlakozott hozzá a nem sokkal előbb legyilkolt Sitting Bull negyven embere. December 28-án a mintegy 350 fős, jórészt gyerekekből és nőkből álló csoportot utolérte a Samuel Whitside őrnagy által vezetett 7. lovas regiment. A katonák egészen a Wounded Knee patakig kísérték az indiánokat, ahol az őrnagy parancsot adott lefegyverzésükre, amibe a

tüdőgyulladásától és éhségtől legyengült Big Foot beleegyezett, de kijelentette, hogy emberei jórészt fegyvertelenek. A lerakott fegyverek csekély mennyiségét látva Forsyth ezredes katonái átkutatták a sátrakat. Az általános zűrzavarban eldőrdült egy lövés. A katonák fejvesztett tüzelésbe kezdtek. A környező dombokról két Hotchkiss-ágyú is beszállt. Néhány perc alatt 200 indián vesztette életét. A többieket, férfiakat, nőket és gyermekeket, akik megpróbáltak elmenekülni, üldözőbe vették és mind egy szálig lemészárolták. Az éjszakai fagyban groteszk pózokba merevedett holttesteket a következő napon a tábor három kilométeres körzetében találták meg. Valamennyiüket közös sírba kaparták el.

Száz évvel a tragikus esemény után a sziú indiánok azt kérték az amerikai Kongresszustól, hogy hozzon egy törvényt, amely három intézkedést tartalmazna: jóvátétel fizetését a Wounded Knee-i vérfürdőért, nemzeti emlékmű állítását az áldozatok emlékére és végül az amerikai állam hivatalos bocsánatkérését.

A Kongresszus 1990 októberében határozatot fogadott el, amelyben kifejezte az Egyesült Államok „mély sajnálatát” az 1890. december 29-ei mészárlás miatt. A határozattervezetből törölték a „bocsánat” szót. A többi követelés mind ez idáig kielégítetlen maradt, ami különösen annak a fényében értékelendő, hogy az Egyesült Államok kormányai mindenkor megkülönböztetett figyelmet fordítottak például arra, hogy a zsidóság különböző jogcímenek különböző országoknak benyújtott kárpótlási és jóvátételi igényei a legteljesebb mértékben akceptálva legyenek. Igaz persze, hogy sokkal kényelmesebb és hálásabb a fogadatlan (vagy nagyon is fogott) prókátor szerepét játszani mások érdekében, mint szembenézni saját bűneinkkel.

Nyilván ugyanígy vélekedik a Kansas állambeli Leavenworth fegyintézetében kétszeres életfogytiglani büntetését töltő 89637-132 azonosító számú elítélt, az 59 esztendő Leonard Peltier is, az Egyesült Államok talán legismertebb politikai foglya, aki kora ifjúságától bekapcsolódott Észak-Amerika őslakóinak nemzeti újjászületési küzdelmeibe, így saját érdekvédelmi szervezetük, az Amerikai Indián Mozgalom (AIM) létrehozásába is, amely látványos, de békés akciókkal

akarta felhívni a világ közvéleményének figyelmét az indián népesség drámai helyzetére. A sziú aktivista Peltier (a mozgalom vezetői, Dennis Banks és Russel Means társaságában) 1972-ben részt vesz a Lawton-erőd elfoglalásában, két évvel később pedig megszervezi a Megsértett Szerződések Menetét, amely az Indián Ügyek Irodájának washingtoni elfoglalásával végződött és óriási sajtóvisszhangot keltett világszerte. Ettől kezdve az FBI a „felforgató” szervezetek közé sorolta az AIM-et, vezetőit pedig „elszámú közellenségekké” nyilvánította, majd a Nixon-kormányzat felhatalmazásával az indián ellenállás megtörésére és lejáratására a legális és illegális (köztük titkosszolgálati) módszereket is igénybe vevő hadművelet indult. Az amerikai establishment romlottságára és aljasságára jellemző, hogy az indiánügy szimbolikus helyszínén, a Pine Ridge-i sziú rezervátumban is alkalmazták a világszerte már jól bevált uralmi metódusukat és apparátusukat, a manipulált „demokratikus” választásokkal törvényesített Amerika-barát bábregsimet. A kollaboráns törzsi tanács és fegyveres milíciája, az ún. Goon osztag azután elvégzi a rájuk bízott piszkos munkát, két év alatt több mint 80 ellenzéki aktivistát gyilkolva meg. Amikor végül az AIM „kemény magja” megelégedi a demokrácia leplébe bújtatott zsarnokság tobzódását és fellép a Goon Squad véres kilengései ellen, a szövetségi kormányzat elérkezettnek látja az időt a végső leszámolásra, és beavatkozik lakájai oldalán. 1975 júniusának egyik reggelén az FBI, a rendőrség és a Goon fegyveresei körülveszik azt a farmot, ahol az indián mozgalom hívei, köztük Leonard Peltier is tartózkodik. Rövidesen tűzharc robban ki, amelyben életét veszti két FBI-ügynök és egy fiatal sziú. Ezután példátlan médiakampány bontakozik ki az AIM kriminalizálására. Amerika bárgyú mesefilmeken felnőtt (?) lakossága úgy reagál, ahogyan olyankor szokott, amikor az ellenség visszalő: a kedvenc csörgőjétől megfosztott gyöngelméjű eszelős őrjöngésével. Az ostromgyűrűből kicsúszó Peltier és bajtársai kézre kerítésére országos üldözés bontakozik ki. A jenkik kedvenc nemzeti sportja, az embervadászat iránt érthető averzióval viseltető Peltier Kanadába szökik, ahonnan azonban rövidesen visszatoloncolják. Bűnperére az észak-dakotai Fargo városában kerül sor, ahol egy minden egyes részletében meghamisított bizonyítékokra építő eljárás során a két FBI-ügynök meggyilkolásának vádjában találja bűnösnek a kizárólag állattenyésztőkből álló – és a helyi viszonyok miatt zsigerből indiánellenes –

esküdtszék. A nyilvánvaló justizmord ellenére Leonard Peltier fellebbezését másodfokon elutasították, mint ahogy az utóbb előkerült új bizonyítékokra és perdöntő dokumentumokra támaszkodó felülvizsgálati kérelmeit is mindannyiszor.

Marad az elnöki kegyelem. Bill Clinton elnöksége kezdetén ígéretet tett ugyan arra, hogy nem feledkezik meg az ügyről, négy év múlva mégis úgy adta át a stafétát utódának, hogy ezt az ígéretét sem tartotta be. A Leonard Peltier támogatására alakult nemzetközi szervezet (LPDC: www.freepeltier.org), összefogva többek között az Amnesty Internationallel és az Amerikai Indiánok Nemzeti Kongresszusával, valamint több tízezer egyszerű állampolgárral a világ minden tájáról, de olyan neves személyiségekkel is, mint Marcos parancsnok-helyettes, Nelson Mandela és a dalai-láma, fáradhatatlan küzdelmet folytat a gyalázatos kirakatper felülvizsgálata és az ítélet megsemmisítése érdekében. Egyre inkább nyilvánvalóvá válik ugyanis, hogy – mint azt a Le Monde diplomatique írja – „Leonard Peltier igazi bűne az, hogy indián, és elkövette azt a hibát, hogy azoknak az ősi népeknek az elemi jogait védelmezte, amelyekkel szemben Amerika még nem törlesztette történelmi adósságát.”

Amerikának a jelek szerint egyre több történelmi adóssága lesz világszerte, a törlesztést viszont csak akkor fogja elkezdni, amikor rá lesz kényszerítve. És hogy ez előbb-utóbb bekövetkezik, efelől senkinek ne legyenek kétségei.